

Rapport ifrån nationellt njursviktskoordinatorsmöte

Stockholm 17-18/11 2011

Årets möte hölls i Stockholm och Sofia Holsäter och Malin Gunneheim ifrån Västervik hade satt ihop ett mycket bra program. Vi var 60 st som träffades på mötet.

Torsdagen inleddes med ett besök av ÖL Per-Anders Heedman som arbetar inom onkologi och palliativ vård. Han gav sin syn på hur vi inom vården borde uppmärksamma varje individ och lyssna till deras inre. Människan har ett behov av att känna frihet. Ibland kan känslan av att själv kunna kontrollera sina beslut leda till bättre livskvalitet och livskvalitet kan inte bara mätas med överlevnadsår utan handlar också om människans behov av frihet. Han gjorde oss uppmärksamma på att personer med dialysbehandling inte har alla de mänskliga rättigheter som är internationellt beslutat av FN.

Efter det fick vi av dietist Helena Simonsson veta hur vi bedömer nutritionsstatus på våra patienter. Hon gick igenom SGA som bedömningsinstrument och berättade om olika sätt att se tecken på malnutrition. SGA finns numera inlagt i SNR och där finns också en manual för hur man gör en bedömning.

Fredagen inleddes med en föreläsning av Astrid Seeberger som berättade om mötet och sätt att närma sig patienten. Vilka frågor kan man ställa, patienten börjar ofta berätta om sig själv om vi visar att vi är intresserade och nyfikna, och att man har tid. Astrid berättade att en del människor tror på en extern kontroll t.ex. att sjukdomen beror på dålig uppväxt, arbetsmiljö och andra externa faktorer och lämnar över kontrollen till ödet och är mer uppgivna som patienter. Den andra gruppen som beskrivs ha en intern kontroll upplever att de kan påverka sin situation. Dessa patienter ”sköter sig”, behåller greppet om sitt liv och har lättare att följa våra råd och ordinationer.

Ännu en gång inser man att mötet med patienterna är en komplex uppgift. Det krävs ett professionellt förhållningssätt för att få patienten att inse vinsterna med att följa våra rekommendationer. När man lyssnar på och sammanför mötets föreläsares budskap så undrar man, vem är vinsten till för? Är friheten viktigare än överlevnaden för patienten, eller tvärtom.

Styrgruppen stod för sista punkten på mötet och Monica Rådström visade en sammanställning av svaren på den enkät som gått ut till alla njursviktskoordinatorer i Sverige.⁴³ njursviktskoordinatorer hade svarat. En lång och spännande diskussion då bl.a. följande diskuterades:

- Vilken utbildning kräver våra arbetsgivare?
- Har vi en arbetsbeskrivning?
- Hur ska vi få upp lönen?
- Vem håller i handledningen, har man handledning alls?
- Vilka kvalitetsmål har vi?
- Många har olika funktioner.

Många upplever att man pratar om vikten av prevention på våra kliniker och detta ligger i fokus även i njurförbundet. Samtidigt som vi känner vi oss splittrade och upplever att vi skall koordinera många andra saker.

En arbetsgrupp tillsattes som ska ta fram riktlinjer och kvalitetsmål för njursviktskoordinatorsarbetet. Denna grupp består av Ann Berglund, Karlstad, Merja Kotiranta, Luleå, Ann-Cathrine Johansson, Skövde, Eva – Lis Henriksson, NÄL.

Eva Ekström i Örebro tar över Monica Rådströms plats i styrgruppen.

Vid datorn Petra Hjelmstedt och Sofia Holsäter